

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun, Dumitru Mardari,
Maria Ghervas,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, în privința inculpatului

Deadic Marian.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 27.09.2016 – 05.12.2017,
instanța de apel: 12.01.2018 – 27.03.2019,
instanța de recurs: 08.07.2019 – 01.10.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2017, Deadic Marian a fost condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a) și e) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 5 ani.

2. Instanța a constatat că inculpatul Deadic Marian, deținând funcția de șef de sector de poliție nr.3 xx al Inspectoratului de poliție xx al IGP al MAI potrivit Ordinului nr.27 EF din 06 martie 2013, și fiind astfel, conform art.123 alin.(1) Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, având gradul special de locotenent colonel de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar prevederilor art.3 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova

a aderat la 12 septembrie 1997; art. 24 alin.(2) al Constituției Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994, încălcând grav prevederile art.4 alin.(2) al Legii nr.320 din 27 decembrie 2012 „cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului”, care stipulează că poliția nu aplică, nu încurajează și nu tolerează tortura, tratamentul inuman sau degradant; pct.15 lit.f), g) m) și n) precum și pct.16 lit.a) și b) din Codul de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.481 din 10 mai 2006, prin care colaboratorul de poliție este obligat să vegheze întotdeauna la spiritul drepturilor fundamentale ale fiecăruia, precum și la libertatea de gândire, de conștiință, de religie, de exprimare, de reuniune pacifistă, de circulație și la dreptul asupra bunurilor proprii; să acționeze cu integritate și respect față de populație, ținând cont în mod special de situația indivizilor care fac parte din grupuri vulnerabile; să aplice forța fizică, mijloacele speciale și arma de foc numai în cazurile și în modul prevăzute de legislație; să respecte principiul prezumției nevinovăției, asigurând persoanei dreptul de a fi informat în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege, despre bănuielile formulate împotriva sa și despre dreptul său la apărare; colaboratorului de poliție îi este interzis să aplice, să încurajeze sau să tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla; să recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută, și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim; art.4 alin.(1) și art.5 al Legii nr.218 din 19 octombrie 2012 „privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc”; și a obligațiilor funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la tortură; să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru respingerea atacurilor asupra cetățenilor, asupra reprezentanților legali, asupra altor persoane antrenate în asigurarea ordinii și siguranței publice și în combaterea criminalității pentru curmarea încălcărilor de lege, pentru reținerea delicventelor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale în cazul în care metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin; să respecte Constituția R.Moldova; să nu aplice, să nu încurajeze și să nu tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, **a întreprins acțiuni de tortură** în privința unei persoane minore, **provocându-i dureri și suferințe fizice și psihice puternice** în următoarele circumstanțe.

La 23 octombrie 2015, în perioada cuprinsă de timp între orele 14.00-14.30, fiind o persoană cu funcție de răspundere, sub pretextul investigării a două cazuri de furt, avute loc pe teritoriul administrativ unde el activa, urmărind în special scopul obtinerii de la elevul școlii auxiliare interne al orașului xx, raionul xx, M. P. a mărturisirilor despre săvârșirea furtului de bicicletă de la Lidia Radcenco, de pe teritoriul orașului xx, raionul xx și a furtului de bani de la minora Alina Gandraman, precum și pedepsirii lui P. M. pentru comiterea acestor două sustrageri de bunuri materiale, știind cu certitudine despre vârsta minoră a acestuia, s-a prezentat la sediul școlii auxiliare internat din orașul xx, raionul xx, unde, **în biroul directoarei acestei instituții de învățământ Maria Darea, intenționat, a întreprins un șir de acțiuni de tortură în privința acestui minor**, ce s-au materializat în aplicarea forței fizice față de victima P.M., prin lovirea acestuia cu palma de două ori în regiunea capului și

provocarea lui a unei senzații fizice negative pronunțate de durere în regiunea locurilor aplicării loviturilor; ordonarea și dezbrăcarea în prezența a doi colegi de școală Gamureac Timofei și Serghei Luca și a doi profesori ai instituției nominalizate de învățământ, Maria Darea și Luminița Ursache, a victimei minore P.M., de haine până la lingerie intimă, cu ulterioara perchezitionare a lui și impunere de a efectua ocolul școlii internat, în lipsa îmbrăcămintei, în văzul tuturor elevilor și a personalului instituției de învățământ, stare de fapt ce a influențat psihicul victimei de pe urma situații de batjocură și luare în răs de pe urma acestor acțiuni, ultimul începând să plângă; demonstrarea victimei a unui creion luat de pe masa directoarei cu concomitentă amenințare a minorului P.M. cu introducerea în orificiul anal al acestui obiect, stare de fapt ce pe moment i-a insuflat teama de o realizare eminentă a acestei amenințări și lipsa de siguranță a lui în fața acestei amenințări - acțiuni, care în ansamblu și în totalitatea lor, reieșind din caracterul și conținutul lor, circumstanțele în care au fost comise, reacția tuturor participanților în timpul realizării lor, personalitatea victimei, **au provocat puternice dureri, suferințe fizice și psihice victimei P.M.**, exprimate în apariția la partea vătămată a sentimentului de teamă, de inferioritate și rușine față de cei din jur, a refuzului categoric al minorului de a frecventa instituția de învățământ.

Totodată, instanța a reținut că potrivit învinuirii aduse inculpatului conform prevederilor art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal, **deși îmbracă toate elementele constitutive ale infracțiunii imputate**: obiectul juridic, latura obiectivă, latura subiectivă și subiectul, dar **persistă îndoiele privind gradul de gravitate a durerii și a suferinței cauzate** victimei minore.

Astfel, reieșind din probele materialele ale cauzei cât și concluziile expertizelor, acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a) și e) Cod penal, ca cauzarea intenționată a dureri și suferințe fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană publică **care acționează cu titlul oficial**, săvârșit cu bună știință asupra unui minor.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă, anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, este pensionar, circumstanțe agravante lipsesc, a concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, oficiul Nord, Ion Lozovan, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 166¹ alin. (4), lit. a) și e) Cod penal la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate, în organele de drept pe un termen de 10 ani, cu încasarea în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare suportate.

Apelantul a invocat că de către instanță nu au fost apreciate în deplină măsură declarațiile părții vătămate minore și ale martorilor, care au declarat circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către Deadic M., declarații care sunt veridice, consecvente și nu au fost combătute prin alte probe, cât și gravitatea faptelor săvârșite de inculpat, reliefată de modalitatea concretă în care s-a constatat că fapta a fost comisă: persoană cu funcție de răspundere, chestionarea părții vătămate minore și o martorilor în lipsa

reprezentanților legali, poziția de vulnerabilitate a victimei față de inculpat; dorința de a obține mărturisiri de la minorul P. M., despre săvârșirea furtului de bicicletă de la Radenco L., de pe teritoriul orașului xx, raionul xx și a furtului de bani de la minora Gandraman A.; prezența colegilor din școală, cât și a persoanelor din corpul didactic de alt gen; aplicarea violenței fizice în privința minorului P. M., exprimate prin lovirea acestuia cu palma de două ori în regiunea capului; ordonarea și dezbrăcarea de haine până la lingerie intimă, cu ulterioara percheziționare a victimei minore și impunerea de a efectua ocolul școlii internat, în lipsa îmbrăcăminte, în văzul tuturor elevilor și a personalului instituției de învățământ, demonstrarea victimei a unui creion luat de pe masa directoarei cu concomitentă amenințare a minorului P.M. cu introducerea în orificiul anal a acestui obiect, stare de fapt ce a influențat psihicul victimei de pe urma situații de batjocură și luare în răs de pe urma acestor acțiuni, ultimul începând să plângă; teama de o realizare eminentă a acestei amenințări și lipsa de siguranță a lui în fața acestei amenințări - acțiuni, care în ansamblu și în totalitatea lor, reieșind din caracterul și conținutul lor, circumstanțele în care au fost comise, reacția tuturor participanților în timpul realizării lor, personalitatea victimei, au provocat puternice dureri, suferințe fizice și psihice victimei, exprimate în apariția la partea vătămată a sentimentului de teamă, de inferioritate și rușine față de cei din jur, a refuzului categoric al minorului de a frecventa instituția de învățământ.

De asemenea, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal, se confirmă și prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale și care au fost cercetate în ședința de judecată.

Deci, instanța eronat a apreciat eronat că durerea sau suferința provocată victimei nu a fost puternică, deoarece din probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești, prezentate de acuzare, s-a identificat modalitatea de comitere a infracțiunii de tortură, fiind probată în care mod a avut loc, și prin acțiunile inculpatului Deadic Marian, au survenit urmări ce constituie suferințe fizice sau psihice puternice, după cum este reglementată latura obiectivă a infracțiunii de tortură în art. 166¹ alin. (3) din Codul penal, „tortura, adică orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice”.

Referitor la argumentul instanței, precum că părții vătămate minore nu i-au fost cauzate suferințe fizice ori psihice puternice, fiind pus la bază ca probă concluzia actului nr.595a-2015 de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu din 17.12.2015, prin care comisia de expertiză medico-legală psihiatrică ambulatorie a stabilit, că semne ale traumei psihologice la P.M. nu se constată, se combat prin probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședințe de judecată, atât prin declarațiile părții vătămate minore P. M., cât și prin declarațiile martorilor.

La caz, au fost prezentate probe instanței, că inculpatul Deadic M. i-a cauzat suferințe fizice și psihice puternice părții vătămate, și astfel acțiunile lui cad sub incidența infracțiunii de tortură, conform textului art.166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal.

În ședința de judecată a fost probat și scopurile speciale, ce obligatoriu trebuie să fie prezente în realizarea laturii subiective în cazul încadrării unei fapte ca infracțiune de tortură, reglementată în varianta tip de art.166¹ alin. (3) Cod penal,

cum este: obținerea de la persoana efectiv torturată sau de la o persoană terță a informațiilor sau mărturisirilor; pedepsirea persoanei efectiv torturate pentru un act pe care această persoană sau terță persoană 1-a comis ori este bănuită că 1-a comis; intimidarea sau exercitarea de presiuni asupra persoanei efectiv torturate sau asupra unei terțe persoane.

Prin urmare, instanța incorect a reîncadrat acțiunile lui Deadic M. din prevederile art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal în art.166¹ alin. (2) lit. a) și e) Cod penal.

Instanța a ignorat prevederile art. 227 alin. (1) și art. 229 Cod de procedură penală, în ce privește încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpatul Marian Deadic, în sumă de 2045 lei.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, apelul a fost admis: **„casată sentința parțial, în latura penală, și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:**

Deadic Marian Vasile se consideră condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), e) Cod penal, cu stabilirea în baza acestei legi a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul a ocupa funcții publice în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate suspendate condiționat, pe un termen de probațiune de 5 ani”.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut, că apelul procurorului urmează a fi admis din alte motive decât cele declarate, doar *în latura constatării (descrierii) faptei infracționale*, iar motivarea faptei infracționale, calificarea juridică a faptei infracționale, pedeapsa penală, cheltuielile judiciare și chestiunea privind corpurile delictive să fie menținute fără modificări.

Deși instanța de fond a calificat corect fapta infracțională la art. 166¹ alin. (2) lit. a), e) Cod penal și just a motivat toate elementele acestei infracțiuni prin prisma circumstanțelor cauzei și prevederilor legale, la descrierea circumstanțelor faptei infracționale a admis o eroare de drept, preluând din rechizitoriu calificativ **„puternice”** și **„pronunțate”**, pe care de fapt le-a exclus prin motivare.

Astfel, instanța de apel a constatat că Deadic Marian, deținând funcția de șef de sector de poliție nr.3 xx al Inspectoratului de poliție xx al IGP al MAI potrivit ordinului nr.27 EF din 06 martie 2013, și fiind astfel, conform art. 123 alin. (1) Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, având gradul special de locotenent colonel de poliție, în timpul îndeplinirii obișnuiților de serviciu, contrar prevederilor art.3 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; art. 24 alin .(2) al Constituției Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; încălcând grav prevederile art. 4 alin. (2) al Legii nr.320 din 27 decembrie 2012 „cu privire la activitatea poliției și statuti polițistului” care stipulează că poliția nu aplică, nu încurajează și nu tolerează tortura, tratamentul inuman sau degradant; pct. 15 lit. f), g) m) și n) precum și pct.16 lit. a) și b) din Codul de etică și deontologie a polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.481 din 10 mai 2006, - prin care colaboratorul de poliție este obligat să vegheze întotdeauna la spiritul drepturilor fundamentale ale fiecăruia,

precum și la libertatea de gândire, de conștiință, de religie, de exprimare, de reuniune pacifistă, de circulație și la dreptul asupra bunurilor proprii; să acționeze cu integritate și respect față de populație, ținând cont în mod special de situația indivizilor care fac parte din grupuri vulnerabile; să aplice forța fizică, mijloacele speciale și arma de foc numai în cazurile și în modul prevăzut de legislație; să respecte principiul prezumției nevinovăției, asigurând persoanei dreptul de a fi informat în cel mai scurt timp, într-o limbă pe care o înțelege, despre bănuielile formulate împotriva sa și despre dreptul său la apărare; colaboratorului de poliție îi este interzis să aplice, să încurajeze sau să tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla; să recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută, și nu în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim; art. 4 alin. (1) și art. 5 al Legii nr.218 din 19 octombrie 2012 „privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc”; și a obligațiilor funcționale stipulate în fișa postului funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la tortură; să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru respingerea atacurilor asupra cetățenilor, asupra reprezentanților legali, asupra altor persoane antrenate în asigurarea ordinii și siguranței publice și în combaterea criminalității, pentru curmarea încălcărilor de lege, pentru reținerea delicventelor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale în cazul în care metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin; să respecte Constituția Republicii Moldova; să nu aplice, să nu încurajeze și să nu tolereze acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolute și numai în măsura necesară atingerii unui obiect legitim, ***a întreprins acțiuni de tortură în privința unei persoane minore***, provocându-i dureri și suferințe fizice și psihice în următoarele circumstanțe:

La 23 octombrie 2015, în perioada cuprinsă de timp între orele 14.00-14.30, fiind o persoană cu funcție de răspundere, sub pretextul investigării a două cazuri de furt, avute loc pe teritoriul administrativ unde el activa, urmărind în special scopul obținerii de la elevul școlii auxiliare internat al orașului xx raionul xx, P..M. a mărturisirilor despre săvârșirea furtului de bicicletă de la Radcenco Lidia, de pe teritoriul orașului xx raionul xxi și a furtului de bani de la minora Gandraman Alina, precum și pedepsirii lui P. M. pentru comiterea acestor două sustrageri de bunuri materiale, știind cu certitudine despre vârsta minoră a acestuia, s-a prezentat la sediul școlii auxiliare internat din orașul xx raionul xx, unde, ***în biroul directoarei acestei instituții de învățământ Darea Maria, intenționat, a întreprins un șir de acțiuni de tortură în privința acestui minor, ce s-au materializat în:*** aplicarea forței fizice față de victima P. M., prin lovirea acestuia cu palma de două ori în regiunea capului și provocarea lui a unei senzații fizice negative de durere în regiunea locurilor aplicării loviturilor; ordonarea și dezbrăcarea, în prezența a doi colegi de școală Gamureac Timofei și Luca Serghei și a doi profesori ai instituției nominalizate de învățământ, Darea Maria și Ursache Luminița, a victimei minore P.M., de haine până la lăncușă intimă, cu ulterioara percheziționare a lui și impunere de a efectua ocolul școlii internat, în lipsa îmbrăcămintei, în văzul tuturor elevilor și a personalului instituției de învățământ, stare de fapt ce a influențat psihicul victimei de pe urma situației de batjocură și luare în răs de pe urma acestor acțiuni, ultimul începând să plângă;

demonstrarea victimei a unui creion luat de pe masa directoarei cu concomitentă amenințare a minorului P.M. cu introducerea în orificiul anal a acestui obiect, stare de fapt ce pe moment i-a insuflat teama de o realizare eminentă a acestei amenințări și lipsa de siguranță a lui în fața acestei amenințări - acțiuni, care în ansamblu și în totalitatea lor, reieșind din caracterul și conținutul lor, circumstanțele în care au fost comise, reacția tuturor participanților în timpul realizării lor, personalitatea victimei, au provocat dureri, suferințe fizice și psihice victimei P.M., exprimate în apariția de teamă, de inferioritate și rușine față de cei din jur, a refuzului categoric al minorului de a frecventa instituția de învățământ.

Prin urmare, prima instanță corect a calificat fapta în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), e) Cod penal, adică cauzarea intenționată a unei dureri și suferințe fizice și psihice, care reprezintă tratament inuman și degradant, de către o persoană publică ***care acționează cu titlul oficial***, săvârșit cu bună știință asupra unui minor.

Totodată, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitare acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum pledează procurorul.

5. Procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că atât prima instanță, cât și instanța de apel, nu au apreciat în deplină măsură declarațiile părții vătămate minore și ale martorilor, care au declarat circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpat, declarații ce sunt veridice, consecvente și nu au fost combătute prin alte probe, cât și gravitatea faptelor săvârșite de Deadic M., reliefată de modalitatea concretă în care s-a constatat fapta.

Urmau a fi apreciate, în primul rând declarațiile părții vătămate minore Pletnirov M., a martorilor Belinschi A., Gamureac T., Luca S., Aftanas M., Dîrda M., Deadic A., cât și probele scrise, așa ca procesele verbale de cercetare la fața locului din 27.10.2015, de examinare din 28.10.2015, prin care a fost examinat dosarul personal al elevului școlii auxiliare internat Pletnirov Mihail. a.n.21.11.2004, de cercetare la fața locului din 29.10.2015, cu tabel foto anexă, prin care a fost examinat teritoriul școlii auxiliare internat din orașul Costești raionul Rîșcani, de expertiză medico- legală nr.234/D din 16.11.2015, potrivit căruia în rezultatul examinării minorului P.M. (a.n.2004), careva date obiective despre prezența unor vătămări corporale lipsesc, fotocopia extrasului din ordin nr.27 ef din 06.03.2013, prin care locotenentul colonel de poliție Deadic Marian, a fost numit, prin transfer, șef al sectorului de poliție nr.3 xx al Inspectoratului de poliție xx, actul nr. nr.204a-2016 de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu din 26.04.2016, prin care comisia de expertiză medico-legală psihiatrică ambulatorie a constatat că Deadic Marian, de maladii psihice nu suferă, însă prezintă un diagnostic de tulburare organică de personalitate, care se confirmă prin faptul că pe perioada vieții a suportat mai multe TCC cu și fără abolire de conștiință. Acuze periodice la cefalee, nervozitate, primirea tratamentului cu tranchilizante, puse de HTA în situații stresante, amețeli. Nu are nevoie de tratament prin constrângere. În perioada comiterii infracțiunii ce i se impută (în ziua de 23 octombrie 2015), după cum reiese din materialele cauzei penale și examenul psihic prezent, el tulburări psihice nu a manifestat, însă fiind sub acțiunea medicației tranchilizante, nu se exclude o capacitate redusă de

conștientizare a celor expuse (expresia cu creionul), deci, în caz de demonstrare a culpei, poate cădea sub acțiunea art.23¹ Codul penal, proces verbal de ridicare din 06.09.2016, prin care a fost ridicat catalogul clasei a IV-a, anul 2015, al școlii auxiliare internat xx raionul xx, procesul verbal de examinare din 06.09.2016, prin care a fost examinat clasei a IV-a, al școlii auxiliare internat xx raionul xx, în rezultatul căruia fiind verificată evidența frecvenței elevului Belinschii M. pentru zilele de 24.10.2015- 30.10.2015, s-a stabilit că acesta a absentat motivat de la școală. de la data de 26.10.2015 până la 30.10.2016, fiind confirmat faptul dat prin litera- m, ceea ce potrivit instrucțiunii privind completarea catalogului școlar (clasele I-IV), reprezintă absența motivată de la școală.

Deci, instanța de judecată a apreciat eronat că durerea sau suferința provocată victimei nu a fost puternică, deoarece din probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești, prezentate de acuzare, s-a identificat modalitatea de comitere a infracțiunii de tortură, fiind probată în care mod a avut loc și prin acțiunile inculpatului Deadic Marian, au survenit urmări ce constituie suferințe fizice sau psihice puternice, după cum este reglementată latura obiectivă a infracțiunii de tortură în art. 166¹ alin. (3) Cod penal, „tortura, adică orice faptă intenționată prin care se provoacă unei persoane o durere sau suferințe fizice sau psihice puternice”.

Urmează a fi apreciat critic argumentul instanței, precum că părții vătămate minore nu i-au fost cauzate suferințe fizice ori psihice puternice, reieșind din concluzia actului nr.595a-2015 de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu din 17.12.2015, prin care comisia de expertiză medico-legală psihiatrică ambulatorie a stabilit ... că semne ale traumei psihologice la M.P. nu se constată, deoarece se combate cu probele administrate de către organul de urmărire penală și cercetate în ședințe de judecată, atât prin declarațiile părții vătămate minore M. P. cât și prin declarațiile martorilor.

Au fost prezentate probe instanței de judecată că inculpatul Deadic Marian i-a cauzat suferințe fizice și psihice puternice părții vătămate, și astfel acțiunile lui cad sub incidența infracțiunii de tortură, conform textului art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Codul penal.

În ședința de judecată a primei instanțe a fost probat și scopurile speciale, ce obligatoriu trebuie să fie prezente în realizarea laturii subiective în cazul încadrării unei fapte ca infracțiune de tortură, reglementată în varianta tip de art. 166¹ alin. (3) Cod penal, adică obținerea de la persoana efectiv torturată sau de la o persoană terță a informațiilor sau mărturisirilor; pedepsirea persoanei efectiv torturate pentru un act pe care această persoană sau terță persoană 1-a comis ori este bănuită că 1-a comis; intimidarea sau exercitarea de presiuni asupra persoanei efectiv torturate sau asupra unei terțe persoane.

Consideră că atât sentința, cât și decizia instanței de apel este ilegală și contrară legii, iar acțiunile inculpatului Deadic Marian urmează a fi calificate în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal.

Totodată, s-au ignorat prevederile art. 227 alin. (1) și art. 229 Cod de procedură penală, în ce privește încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpatul Marian Deadic în sumă de 2045 lei.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărâri, acesta fiind expus neclar. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 5 din 19.06.2006 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) constatând în descriptiv că inculpatul: *„a întreprins acțiuni de tortură în privința unei persoane minore, provocându-i dureri și suferințe fizice și psihice puternice în următoarele circumstanțe..., în biroul directoarei acestei instituții de învățământ Maria Darea, intenționat, a întreprins un șir de acțiuni de tortură în privința acestui minor..., care au provocat puternice dureri, suferințe fizice și psihice victimei...”*, a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, conform

învinuirii formulate în rechizitoriu, adică în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal și conform elementelor constitutive incluse în dispozitivul acestei norme.

Totodată, în dispozitiv s-a contrazis, condamnând inculpatul pe art. 166¹ alin. (2) lit. a) și e) Cod penal și fără a constata în descriptiv vre-o faptă infracțională în aspectul vizat;

b) a statuat în descriptiv absolut neclar și divergent că: *„potrivit învinuirii aduse inculpatului conform prevederilor art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal, deși îmbracă toate elementele constitutive ale infracțiunii imputate: obiectul juridic, latura obiectivă, latura subiectivă și subiectul, dar persistă îndoieli privind gradul de gravitate a durerii și a suferinței cauzate victimei minore...”*.

După, a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a) și e) Cod penal, inclusiv conform elementelor: *„de către o persoană care acționează cu titlul oficial...”*, depășind limitele învinuirii formulate, ori, prin rechizitoriu inculpatului nu i-au fost imputate asemenea circumstanțe de drept.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) și (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuri de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința total și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale, menținând în parte o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) la rândul său, constatând în descriptiv că inculpatul: *„a întreprins acțiuni de tortură în privința unei persoane minore, fiind o persoană cu funcție de răspundere, sub pretextul investigării a două cazuri de furt.... în biroul directoarei acestei instituții de învățământ Maria Darea, intenționat, a întreprins un șir de acțiuni de tortură în privința acestui minor, ce s-au materializat în...”* a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, conform învinuirii formulate în rechizitoriu,

adică în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a) și e) Cod penal și conform elementelor constitutive incluse în dispozitivul acestei norme.

În același timp, în dispozitiv s-a contrazis, dispunând neclar și divergent că: „*Deadic Marian Vasile se consideră condamnat în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), e) Cod penal, cu stabilirea în baza acestei legi a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul a ocupa funcții publice în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate suspendate condiționat, pe un termen de probațiune de 5 ani*” și fără a constata în descriptiv vre-o faptă infracțională în aspectul menționat, fiind confuză soluția de menținere a condamnării anterioare dar cu stabilirea unei pedepse noi;

c) a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a) și e) Cod penal, inclusiv conform elementelor: „*de către o persoană care acționează cu titlul oficial...*”, depășind limitele învinirii formulate, ori, prin rechizitoriu inculpatului nu i-au fost incriminate asemenea împrejurări de drept;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. și 5. din prezenta decizie, în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărâri, acesta fiind expus neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 martie 2019, în privința inculpatului Deadic Marian xx, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.
Decizia motivată pronunțată la 18 octombrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Maria Ghervas